

Biblioteca Universităţii
„Regele Ferdinand I”
CLUJ—SIBIU

RAPORT
PE ANUL ŞCOLAR 1941-42

PREZENTAT

DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ION MUŞLEA

DIRECTORUL BIBLIOTECII

EXTRAS DIN ANUARUL UNIVERSITĂŢII
„REGELE FERDINAND I” CLUJ—SIBIU

BIBL. UNIV. CLUJ-SIBIU
Nr. 2350 -1944
Exemplar legal

TIPOGRAFIA „CARTEA ROMĂNEASCĂ DIN CLUJ”, SIBIU

1943

451612

Biblioteca Universităţii
„Regele Ferdinand I“
CLUJ—SIBIU

RAPORT
PE ANUL ŞCOLAR 1941—42

PREZENTAT

BCU Cluj / Central DE University Library Cluj

ION MUŞLEA
DIRECTORUL BIBLIOTECII

EXTRAS DIN ANUARUL UNIVERSITĂŢII
„REGELE FERDINAND I“ CLUJ—SIBIU

TIPOGRAFIA „CARTEA ROMÂNEASCĂ DIN CLUJ“, SIBIU

1 9 4 3

BIBLIOTECA CENTRALĂ A UNIVERSITĂȚII

1. Comisiunea Bibliotecii.

- Președinte: *Prof. Dr. Iuliu Hățieganu*, Rector, apoi
Prof. Dr. Valeriu Bologa (dela 23 Iunie
1942).
- Membrii: *Prof. Dr. Valeriu Bologa* (apoi *Prof. Dr.
Gr. Benetato*), deleg. Fac. de medicină.
Prof. Eug. Sperantia, deleg. Fac. de drept.
Prof. Victor Stanciu, deleg. Fac. științe.
Conf. Nic. Mărgineanu, deleg. Fac. de li-
- BCU Cluj / tereral University Library Cluj
Ion Mușlea, directorul Bibliotecii.
Ioachim Crăciun, conferențiar de biblio-
grafie și bibliologie.

2. Personalul Bibliotecii.

a) Personalul științific.

- Director: *Ion Mușlea*, doctor în litere.
- Prim-bibliotecari: *Sabin Mureșanu*, prof. sec., doctor în
drept.
Olimpiu Boitoș, doctor în litere (dela 15.
XI. 1941).
- Bibliotecari-șefi: *Virgil Vătășianu*, doctor în filosofie (de-
tașat la Școala Română din Roma, supli-
nit de *Maria Cristide*, licențiată în
științe).

- Bibliotecari-șefi:** *Tullia Găvrus*, profesoară secundară.
Olimpiu Boitoș, doctor în litere (până la 15. XI. 1941).
Traian Mitrofanovici, doctor în drept.
David Prodan, doctor în litere (dela 15. XI. 1941).
- Bibliotecari-principali** *David Prodan*, doctor în litere (până la 15. XI. 1941).
Petre Stanca, doctor în științele politice.
- Bibliotecar:** *Niculina Marinescu*, doctor în drept (dela 15. XI. 1941).
- Bibliotecari-ajutori:** *Teodor Mihăilescu*, licențiat în litere și drept.
Dumitru St. Petruțiu, licențiat în litere.
Niculina Marinescu, doctor în drept (până la 15. XI. 1941).
Livia Morariu, profesoară secundară.
Livia Crăciun, licențiată în științe (dela 15. XI. 1941).

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 b) Personalul administrativ:

- Bibliotecari-ajutori:** *Letiția Buziu*, doctor în drept (până la 31. V. 1942). (Dela 24. XI. 1941 până la 31. V. 1942 a fost detașată la Decanatul Fac. de Drept).
Gheorghe Șerban, licențiat în litere.
Maria Veturia Gomboș, licențiată în litere.
Lucreția Rădulescu, licențiată în științe (dela 1. VIII. 1941).
Harieta Popovici, doctor în drept (dela 15. VIII. 1941).
Ioan A. Domșa, licențiat în litere (dela 10. II. 1942).
- Dactilografe:** *Emilia Josan*, licențiată a Academiei Comerciale. (Dela 1. X. 1941, detașată la Rectorat).
Maria Cristide, licențiată în științe (dela 10. II. 1942).

c) *Personalul tehnic:*

Legător-șef: *Eugen Cristorian.*
 Mecanic: *Petre Bărăian.*
 Fotograf: *Vacant.*
 Maestru de atelier: *Dumitru Russe.*

d) *Personalul de serviciu:*

Augustin Todor.
 Intendent: *Ioan Mihalache, Ioan Bindea și Nicolae*
 Laboranți: *Rotar.*
 Oameni de serviciu: *Vasile Munte, Gavril Moldovan, Vasile*
Mureșan, Vasile Micheșan, Aurel Dră-
gan, Ioan Bojan, Vasile Iepure, Ștefan
Gușu și Nicolae Gârloanță.

3. Publicațiile personalului științific al Bibliotecii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Lucrare colectivă:

1. Indrumări pentru utilizarea Bibliotecii Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj-Sibiu. Extras din „Academicus. Ghidul studentului în Universitate pe anul 1941/42”. Sibiu, 1941. Tip. „Cartea Românească” din Cluj. 11 p.

Ion Mușlea, director:

1. „Pănea Prunților” (Bălgrad — 1702). Din istoria unei cărți vechi românești. Extras din volumul „Omagiu Profesorului Ioan Lupaș”. București, 1940. pp. 617—631.

2. Muzeul Astei (Conferință citită la „Universitatea-Radio, în ziua de 6 Februarie 1942, ciclul „Muzeele noastre”). Extras din „Transilvania” Nr. 2—3 7942, 6. p.

3. Doctorul Vasile Popp (1789—1842). La centenarul morții sale. Extras din „Transilvania” Nr. 6/1942. Sibiu, 1942. „Dacia Traiană”. 11 p.

4. Redactor pentru partea românească la publicația internațională „Volkskundliche Bibliographie für die Jahre 1935 und 1936”. Berlin, 1941.

Olimpiu Boitoș, prim-bibliotecar:

1. Din istoria raporturilor lui Iosif Vulcan cu Andrei Bârseanu. În „Luceafărul”, serie nouă, an I (Sibiu, 1941), pp. 153—156.

2. Șt. O. Iosif începe să traducă pentru teatru. În „Luceafărul”, serie nouă, an. I. (Sibiu 1941), pp. 283—284.

3. Progresul cultural al Transilvaniei după Unire. Sibiu, 1942. Tip. „Cartea Românească” din Cluj. 100 p.

4. Memoriile lui George Barițiu. Extras din „Studii Literare” I. Sibiu, 1942. Tip. „Cartea Românească” din Cluj 20 p.

David Prodan, bibliotecar-principal:

1. Economia unui sat ardelean (Al. Bărbat: Studiul economic al satului Drăguș. București, 1941). Cronică în „Transilvania” 72 (1941), pp. 148—151.

2. Versuri contemporane despre răscoala lui Horea. Extras din „Anuarul Arhivei de Folklor a Academiei Române” VI. București, 1942. 28 p.

3. Un publicist ungar despre Avram Iancu 1864—65. În „Apulum”, Buletinul Muzeului regional Alba-Iulia I (1939-42), pp. 331—339.

4. Conferințele bibliotecarilor.

Conferințele de specialitate ale bibliotecarilor au continuat și în acest an, ținându-se mai multe ședințe. S’au discutat mai ales chestiuni în legătură cu reorganizarea serviciilor la Sibiu, precum și problema încadrării personalului științific al bibliotecilor centrale universitare.

S’a alcătuit o broșură cu „Indrumări pentru utilizarea Bibliotecii”, publicată în „Academicus. Ghidul studentului în Universitate” ... (Sibiu, 1941).

5. Localul; inovațiuni și îmbunătățiri.

a) S’a acoperit cu „linoleum” vestibulul, sala catalogului și parte din biroul funcționarilor. Costul materialului a fost achitat parte (Lei 71.000) din fondurile Rectoratului, parte (Lei 37.734) din fondurile Bibliotecii.

b) S’au cumpărat două mașini pentru atelierul de legătorie

și anume: una pentru tăiat hârtie (Lei 124.000) și alta pentru tăiat mucava (Lei 63.000), costul lor achitându-se din fondurile Rectoratului.

c) S'a cumpărat o mașină de scris, marca „Ideal” (Lei 42.086), costul achitându-se din fondurile Bibliotecii.

d) S'a cumpărat o cassă de bani (Lei 36.000), achitată din fondurile Bibliotecii.

6. Lucrări în Bibliotecă.

a) *Catalogul alfabetic.*

S'au catalogat 9.012 opere (8.613 cărți și 409 periodice), în 13.967 volume (9.570 cărți și 4.397 periodice), făcându-se în total 31.873 fișe (29.505 la cărți și 2.378 la periodice).

Toate fișele catalogului destinat publicului au fost scrise la mașină.

S'au mai făcut 6.415 fișe pentru evidența cărților intrate ca imprimate legale.

Toate publicațiile numerotate (cărți și periodice) au fost trecute și în registrele topografice respective.

b) *Catalogul pe materii.*

Noul catalog pe materii, început în Decembrie 1940, cuprinde un număr de 8.334 fișe. La el a lucrat un singur bibliotecar, care a avut însă și alte însărcinări.

c) *Alte lucrări.*

a) Din cauza umidității care persistă într'una din sălile de depozitului de cărți, am fost siliți să transformăm „Sala colecțiilor speciale” — și o parte a sălii catalogului — în depozite provizorii de cărți, lucrări care au cerut o muncă considerabilă.

Datorită acestui fapt, la colecțiile speciale s'a putut lucra foarte puțin.

b) Pentru a putea utiliza cu mai multă ușurință Biblioteca Centrală a Asociațiunii „Astra” (despre raporturile cu ea, să se vadă raportul din anuarul 1939/40—1940/41), s'a propus conducerii Asociațiunii transformarea catalogului pe materii al Bibliotecii amintite — în catalog alfabetic. Această lucrare deosebit

de utilă și binevenită a fost condusă de un membru al personalului nostru științific și executată de 3 angajați ai Astrei, în localul Bibliotecii centrale universitare.

Concentrarea unei însemnate părți din personal a împiedecat începerea altor lucrări din planul de lucru al acestui an.

7. Creșterea colecțiilor.

Sporirea colecțiilor s'a făcut, ca în fiecare an, prin: *a)* cumpărături, *b)* donațiuni, *c)* schimb internațional și *d)* imprimate legale, la care trebuie să adăugăm un mijloc nou (*e)*: împrumuturile de stocuri mai mari de publicații, pe termen lung, dela alte biblioteci.

a) Cumpărăturile din acest an s'au făcut:

1. Din fondul „taxelor de bibliotecă”. Ele au fost repartizate după cum urmează*:

Facultății de Drept	Lei 130.000
Facultății de Litere	Lei 130.000
Facultății de Științe.	Lei 80.000
Facultății de Medicină	Lei 80.000

Bibliotecii, pentru achiziționarea lucrărilor de interes general, oferte ocazionale și completarea materialului românesc: Lei 60.000.

Pentru legarea cărților și revistelor: Lei 40.000.

A rămas nerepartizat un disponibil de cca. Lei 130.000.

2. Din fondul special, de Lei 400.000, acordat de Rectorat și repartizat: jumătate pentru achiziționarea de lucrări privitoare la problema ardeleană, iar cealaltă jumătate pentru achiziționarea de cărți destinate celor patru Facultăți (câte 50.000 Lei de Facultate).

Pentru achiziționarea de publicațiuni privitoare la problema ardeleană, s'au mai luat Lei 200.000 și din fondurile bugetare ale Bibliotecii.

Din aceleași fonduri s'au mai achiziționat și multe lucrări oferite ocazional. Cea mai importantă achiziție prin cumpărare, în acest an, o constituie excepțional de bogata și completa colecție de publicații asupra Ardealului, scrise în limba germană (61 opere în 267 volume), cuprinzând multe serii de periodice rare

și complete) „Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde”, „Korrespondenzblatt”, etc.). Costul de Lei 78.089, a fost achitat din „taxele de bibliotecă” ale Facultății de litere.

b) Din donațiunile mai importante făcute de diferitele instituțiuni, amintim: Uniunea Fundațiilor Culturale Regale (923 vol.), Casa Școalelor (779), Academia Română (418)*), Biblioteca Centrală a Asociațiunii (190), Școala Normală Superioară Cluj (185), Așezământul Cultural I. C. Brătianu (58), Ministerul Propagandei Naționale (42), Fundația „Regele Carol I” (31), Institutul Central de Statistică (29), Fundația „Regele Ferdinand I” (26), Institutul de Științe Sociale al României (10), Institutul de istorie și limbă-Cernăuți (10), Institutul de Istorie Națională al Universității noastre (8), Institutul demografic al României (6), Institutul de Linguistică Română (6).

Iar dintre donațiunile particularilor, amintim pe doamnele: Catinca A. Bârseanu (970 manuscrise, documente și foi volante), Raveca Prof. Ioan Minea (688 vol.), H. Bratu (73) și pe domnii: Prof. Onisifor Ghibu (41), Prof. Eug. Speranția (27), Protopop I. Domșa (24), Prof. Al. Procopovici (20), Colonel Iosif Serafim (20), Prof. Ioan Drăgoiu (18), Prof. N. Georgescu-Tistu (18), Conf. I. Crăciun (17), Prof. Erast Titi Tarangul (16), Dr. N. Noveanu (10), Lucia Prof. Tătaru (11), Prof. Umberto Cianciolo (8), Prof. Alexandru Marcu (8), Radu Popovici (7), Dr. C. Groșoreanu (7), Prof. Ștefan Manciușea (6), Prof. C. Mușlea (6), asistent I. I. Russu (6), Prof. Teodor Mureșan (6), Prof. P. Poruțiu (5), Dr. Victor Gomoiu (5), asistent N. Lascu (5), Dr. Victor Corbu (4), protopop Dr. E. Dăianu (4), etc.

c) Din cauza războiului, schimbul de publicații cu alte universități și institute științifice străine a continuat să fie restrâns. Inregistrăm, totuși, pe această cale, un spor de 103 volume (69 cărți și 34 periodice), rezultat dela 35 institute străine.

d) Imprimarele legale. Numărul dubletelor de imprimate legale a scăzut simțitor în urma noiei legi a „imprimatelor legale” din 17 Mai 1941, prin care Biblioteca noastră — ca și celelalte Biblioteci Centrale universitare, de altfel — nu mai primește decât un singur exemplar „legal”. Totuși, unele tipografii continuă,

---

*) Marea donațiune anunțată de Biblioteca Academiei Române nu ni s'a putut face din cauza lipsei de personal (mobilizat).

probabil din obicinuință, să-și trimită imprimatele în câte două exemplare (a se vedea Anexa I).

Totalizând cele patru mijloace de sporire a colecțiilor, s'au înregistrat în anul 1941/42:

Cărți și broșuri	11.343 vol.
Biblioteca Românească Veche	7 „
Periodice	2.356 „
Stampe	4
Foi volante	15
Note muzicale	6
Mărți	88
Hărți	15
Manuscrite	56
Documente	900

În acest tablou nu figurează cele 4905 dublete de exemplare legale. Proveniența materialului e arătată în Anexa I.

e) Pentru a suplini, măcar în parte, marea lacună a publicațiilor ungurești care nu au putut fi evacuate, s'a apelat la direcțiile unora din liceele de stat din Ardeal, ca să pună la dispoziția Bibliotecii, cu titlul de împrumut pe termen lung, publicațiile maghiare ce o interesează. „Casa Școalelor” aprobând această inițiativă, începutul s'a făcut cu deosebit de bogată bibliotecă a Liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, care ne-a pus la dispoziție — cu multă înțelegere și bunăvoință — 234 opere în 875 volume (452 cărți și 417 periodice).

8. Secția de manuscrise și arhiva istorică.

S'a continuat ordonarea și sigilarea colecțiilor evacuate de la Cluj și a celor nou achiziționate. S'a continuat mai ales alegerea și catalogarea corespondenței, care se leagă treptat în volume. Munca aceasta s'a făcut însă numai cu mari întreruperi, deoarece titularul secției a fost aproape tot timpul concentrat.

9. Circulația cititorilor.

(Consultarea colecțiilor).

Sălile de citire ale Bibliotecii au fost deschise în cursul anu-

lui școlar (1 Oct. 1941 — 30 Iunie 1942) în 209 zile de lucru, câte 10 ore pe zi (8—13, 15—20). În afară de sărbătorile legale, Biblioteca a mai fost închisă la 22—26 Martie, 6—7 și 29—30 Mai 1942 când, din cauza unor festivități ale Universității, ținute în sala mare de lectură a Bibliotecii — care servește și drept aulă — sălile de citire au fost închise.

În Iulie — Septembrie 1941, sălile de lectură au fost deschise numai dimineața, câte 5 ore (8—13). Împreună cu cele 70 zile din aceste luni, Biblioteca a fost deci deschisă 279 zile.

a) *Înscrierile.*

În cursul anului școlar s'au eliberat 885 carnete de intrare în Bibliotecă. Cititorii înscriși se repartizează astfel:

12 membri ai personalului didactic ajutător al Universității (dintre care 2 femei),

682 studenți (dintre care 151 studente),

38 diferite profesii (profesori secundari, avocați, magistrați, preoți, medici, elevi, etc., din care 11 femei).

Total 885 (dintre care 164 femei).

Numărul mai restrâns al înscrierilor se explică prin faptul că o Facultate a Universității noastre (cea de Științe) nu se găsește la Sibiu, ci la Timișoara, apoi că Sibiuul mai are două mari și bogate biblioteci publice: „Astra” și „Brukenthal”.

b) *Cititorii.*

Numărul cititorilor în acest an a fost de 13.726, dintre care 13.274 studenți, iar 328 alte categorii: Media zilnică a cititorilor a fost de 49 (minimum 12 în luna Oct., maximum 113 în luna Februarie). (Vezi Anexa II).

S'au consultat în total 16.986 opere în 18.862 volume, dintre care cărți: 16.589 opere în 17.950 volume, iar periodice: 397 opere în 914 volume. Media zilnică a operelor consultate a fost de 58 (minimum 14 în luna Octomvrie, maximum 147 în luna Aprilie). (Vezi Anexa II).

Sala revistelor curente a fost cercetată de 1.343 cititori (media zilnică 6). (Vezi Anexa III).

Biblioteca a mai adăpostit în sălile ei de lectură și un număr de 5.668 cititori care au consultat exclusiv cărți proprii (media zilnică 27). (Vezi Anexa IV).

c) *Imprumutătorii.*

Ca și în ultimii doi ani și împrumutările făcute în acest an școlar au fost, din cauza evenimentelor, reduse la extrem.

Dela bibliotecile din țară am împrumutat, pentru cititorii noștri, 25 opere în 31 volume, dintre care 15 opere în 19 volume dela Biblioteca Academiei Române, iar 10 opere în 12 volume dela Biblioteca Brukenthal.

O mențiune specială merită Biblioteca Centrală a „Astrei”, care a continuat, ca și în anul trecut, să ne împrumute, conform înțelegerii intervenite, toate cărțile și periodicele de care am avut nevoie (410 opere în 419 volume).

Biblioteca Centrală a Universității

Anexa I

Creșterea colecțiilor

Proveniența	Cărți	B. R. V ¹)	Periodice	Stampe	Note muzicale	Foi volante	Hărți	Manuscrise	Documente	Total
Cumpărături . . .	988	7	948	2	—	—	1	—	—	1946
Donațiuni	3765	—	536	2	—	15	—	56	900	5274
Exemplare legale ²⁾	6521	—	838	—	6	—	14	—	—	7379
Schimb internațional	69	—	34	—	—	—	—	—	—	103
Total . . .	11343	7	2356	4	6	15	15	56	900	14702

¹⁾ Biblioteca Românească Veche⁶ (cărți apărute până la anul 1830).

²⁾ Dubletele (4905 volume) nu sunt cuprinse în această cifră.

Circulația cititorilor

Luna	Nr. zilelor de lucru	Câte ore pe zi	Profesori univ.	Pers. științ. univ.	Studenți			Totalul studenților	Personal extra-universitar	Totalul cititorilor	S'au consultat cărți		S'au consultat periodice		Totalul consultărilor		Media pe zi a	
					Litere	Drept	Medicină				opere	volume	opere	volume	opere	volume	cititorilor	operelor consultate
Octombrie 1941	27	6	2	10	27	202	97	326	10	348	385	411	—	—	385	411	12	14
Noembrie . . .	24	10	5	8	225	339	764	1238	27	1278	1330	1400	5	7	1336	1407	53	55
Decembrie . .	21	10	10	12	172	206	627	1005	38	1065	1245	1348	57	206	1302	1555	50	62
Ianuarie . . .	24	10	4	6	234	420	792	1446	21	1477	1776	1888	49	118	1825	2006	61	76
Februarie . .	24	10	6	1	223	767	1262	2242	64	2313	2666	2 09	86	148	2762	2967	96	114
Martie	22	10	—	4	195	693	1534	2422	65	2491	3136	3312	59	101	3195	3413	113	145
Aprilie	21	10	3	8	136	497	914	1547	26	1684	2093	2478	38	79	2131	2557	75	147
Mai	21	10	5	15	169	667	761	1597	31	1648	2076	2224	32	59	2108	2283	79	100
Iunie 1942 . .	26	10	3	22	200	689	562	1451	46	1522	1882	2080	71	193	1953	2273	60	78
Total	209	—	38	86	1581	4480	7213	13274	328	13726	16589	17950	397	911	16986	18662	49	68

Biblioteca Centrală a Universității

Circulația cititorilor

Anexa III

Au consultat reviste curente
(în sala revistelor)

Profesori universitari	64
Personal științific	127
Studentji Litere	381
” Drept	240
” Medicină	453
Personal extrauniversitar	78
Total	<u>1343</u>

Media zilnică : 6

Anexa IV

Au consultat exclusiv cărți proprii
(în sala mare de lectură)

Studentji Litere	601
” Drept	2026
” Medicină	2938
Personal extrauniversitar	<u>103</u>
Total	5668

Media zilnică : 27

BCU Cluj / Central University Library Cluj